

Huvudman

Varbergs kommun
uan@varberg.se

Beslut

Datum 2024-05-30
Dnr 2023:6012
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskola Peder Skrivares skola Enhet 4 i Varbergs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 19 december 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Peder Skrivares skola Enhet 4 i Varbergs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande om undervisningen bedrivs av behöriga och legitimerade lärare, introduktionsprogrammets innehåll och garanterad undervisningstid, att det görs en bedömning av nyanlända elevers kunskaper inom två månader, studiehandledning på modersmålet, arbetet med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd, arbetet med elevers frånvaro samt rutin för hantering av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Skolinspektionen har den 19 december 2023 beslutat att förelägga Varbergs kommun att senast den 18 april 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare, garanterad undervisningstid, huvudmannens plan för utbildningen på introduktionsprogram, elevers individuella studieplaner, anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Varbergs kommun en anmärkning rörande skriftlig rutin för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Varbergs kommun har den 12 april 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen har efter inkommen redovisning begärt kompletterande uppgifter. Varbergs kommun har den 17 maj 2024 inkommit med begärda kompletteringar.

Skolinspektionen har i uppföljningen av ärendet tagit ställning till om Varbergs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning av behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i redovisningen inkommit med en uppdaterad förteckning av vilka lärare som undervisar i vilka ämnen. Av förteckningen framgår att eleverna på individuellt alternativ numera, i alla ämnen, undervisas av lärare med legitimation och ämnesbehörighet.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Lärare som inte uppfyller kraven i 13 § får trots det bedriva

1. annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har
 - a. en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen, och
 - b. kompetens att undervisa på det främmande språket,
2. undervisning i fristående skolor med viss särskild pedagogisk inriktning (2 kap. 17 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisning avser modersmål (2 kap. 18 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningen på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utbildningens längd och elevers individuella studieplaner

Skolinspektionen har i uppföljningen tagit del av huvudmannens uppdaterade plan för utbildningen på introduktionsprogrammen. I planen framgår att utbildningens längd på språkintröduktion och individuellt alternativ är mellan 1 och 3 läsår och utgår från elevernas individuella mål i den individuella studieplanen.

Skolinspektionen har i kompletteringen tagit del av elva elevers individuella studieplaner. I dessa framgår numera även utbildningens längd. Skolinspektionen kan dock konstatera att i samtliga exempel är elevernas utbildning planerad till tre läsår och målet med utbildningen är att bli behörig till nationellt program. Detta gäller även ett par elever som innevarande läsår läser sitt fjärde läsår på introduktionsprogram. Skolinspektionen vill understryka vikten av att utbildningen på både språkintröduktion och individuellt alternativ ska utgå från elevernas individuella behov och förutsättningar, både vad gäller innehåll och längd.

Garanterad undervisningstid

I huvudmannens redovisning framgår att elevernas scheman har justerats så att eleverna numera får minst sin garanterade undervisningstid, i genomsnitt 23 timmars undervisning i veckan. Rektorn har i ett ärende, på delegation från huvudmannen, fattat beslut om att minska undervisningstiden, utifrån en bedömning av att det föreligger särskilda skäl. Skolinspektionen har tagit del av detta beslut. Därtill har personalen informerats om att de i samband med kommande läsårs intröduktionssamtal, samt i kommunikation med grundskolans elever inför gymnasievalet, ska vara tydliga med att undervisningstiden på intröduktionsprogrammen är minst 23 timmar i veckan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen på ett intröduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan (17 kap. 7 § skollagen).

I förarbetena till skollagen anges att huvudmannens plan för utbildningen, i kombination med elevens individuella studieplan, ger den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar

målsättning. Vidare anges att den individuella studieplanen ska följas upp, utvärderas och revideras vid behov i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare. I planeringen spelar studie- och yrkesvägledare en viktig roll för att stödja eleverna i deras studie- och yrkesval (Prop. 2009/10:165, s. 455).

I skollagen anges att utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl (7 kap. 6 § skollagen).

I förarbetena till skollagen anges att undantag bara ska kunna göras för en elev som begär det om det finns särskilda skäl. Exempel på sådana skäl kan vara att en elev genomgår en medicinsk behandling, har en neuropsykiatrisk problematik eller funktionsnedsättning som gör att eleven har svårigheter att vistas i skolmiljön på heltid eller behöver långa raster mellan lektionerna. Regeringen anser att flera andra stödåtgärder först bör ha prövats innan huvudmannen fattar beslut om minskad undervisningstid av sådana skäl. I vissa fall kan det dock vara uppenbart att undervisningstiden behöver minskas t.ex. på grund av en genomgripande medicinsk behandling (Prop. 2017/18:183, s 94).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmäla och utreda behov av särskilt stöd samt åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn i januari 2024 har haft ett informationstillfälle med all personal där han har informerat om skollagens krav kring att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. En ny rutin för arbetet har tagits fram där det exempelvis framgår att en anmälan till rektorn ska ske via en blankett och att en utredning ska genomföras skyndsamt. Personalen har även arbetat med stödmaterial från SPSM och Skolverket. Huvudmannen kommer enligt redovisningen att följa upp att både lagstiftning och beslutade rutiner efterföljs under året.

Av huvudmannens redovisning samt komplettering framgår att lärare har anmält att 25 elever riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. För samtliga elever har en utredning startats, dock så har en

utredning för tio av eleverna påbörjats efter mer än en månad. I huvudmannens komplettering framgår att det beror det bland annat på sjukdom. 16 utredningar har avslutats och rektorn har i samtliga ärenden fattat beslut om att eleverna inte är i behov av särskilt stöd och att åtgärdsprogram inte ska upprättas. Vidare anger huvudmannens redovisning att rektorn inte har fattat något beslut om reducerat program.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Enligt gymnasieförordningen kan en elev i gymnasieskolan befrias från undervisning i en eller flera kurser eller gymnasiearbetet om eleven önskar det och ha påtagliga studiesvårigheter som inte kan lösas på annat sätt. Reducerat program beslutas inom ett åtgärdsprogram (9 kap. 6 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Varbergs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rutin för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Huvudmannen har i redovisningen inkommit med en beslutad rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn har fattat beslut om rutinen i februari 2024.

Rättslig reglering

I skollagen framgår att det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning (5 kap. 4e § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jin Sarac Batifi

Beslutsfattare
Signerat av: Jin Sarac Batifi

X Madeleine Olofsson

Föredragande
Signerat av: Madeleine Olofsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Mikaeil Yousefi medverkat.